

L'Estat turc perd els papers

OPINIÓ

EL PAPA FRANCESC, EL PRESIDENT D'ALEMANYA I EL PARLAMENT EUROPEU HAN RECORDAT EL GENOCIDI ARMENI. TURQUIA COMENÇA A PERDRE LA GUERRA MEDIÀTICA.

LLIBERT FERRÍ
@Llibertferri

Estava cantat que Barack Obama no diria ni un mot sobre el centenari del genocidi Armeni per no irritar Turquia, flanc oriental de l'OTAN. Tampoc la Casa Blanca ha volgut incomodar l'Azerbaidjan, l'antiga república soviètica de cultura turcòmana farcida de punts d'extracció de gas i de petroli, alguns dels quals són propietat de grans companyies nord-americanes. Azerbaidjan és un satèl·lit atlàntic amb el qual cal procurar estar a bones i no qüestionar-li la sobirania de l'Alt Karabakh, tot i que els que hi viuen són armenis. A Washington han pesat més els interessos geopolítics que no pas el reconeixement d'un crim que afecta desenes de milers d'armenis ciutadans dels Estats Units. I també ha pesat el fet que la república d'Armènia sigui una mena de protectorat rus. És a dir, un Estat que ha anat a parar al diguem-ne vessant que no tocava de la confrontació geoestratègica entre occident i la Rússia de Putin.

Amb tot, el silenci d'Obama sobre el genocidi no ha pogut apaivagar el malestar de l'Estat turc i del seu president Recep Tayyip Erdogan que, imponent, ha hagut de contemplar com començava a perdre la batalla mediàtica en el moment mateix que el papa Francesc, amb dolor i solemnitat, es feia ressò del genocidi Armeni. Tot seguit el règim turc començaria a perdre els papers en el sentit més literal. Erdogan va pensar que *traslladant* la celebració de la batalla de Gal·lípoli al 24 d'abril, fent-la coincidir amb la data del centenari, restaria al genocidi projecció mediàtica, però la manobra se li giraria en contra. D'acord que Armènia no disposa de prou potencial diplomàtic per portar el genocidi –com sí que, voldria– a les Naci-

ons Unides. Però Turquia no sols no ha pogut imposar el seu relat històric: a partir del gest del papa Francesc li ha estat impossible barrar el pas a tres suports bàsics per a la causa armènia: el reconeixement del crim pel Parlament Europeu; la presència del president francès François Hollande i del rus Vladímir a Erevan, la capital d'Armènia, per participar en la cerimònia del memorial, i la rúbrica posada pel president alemany Joachim Gauck, un home de Merkel, en sumar-se al condol i a les condemnes.

L'aparent superioritat moral turca expressada durant els dies previs a la commemoració expressa de fet el malestar i la ràbia propis de la impotència. Uns quants periodistes i professors universitaris hem tingut l'oportunitat de comprovar-ho a petita escala. L'entrevista al periodista Xavier Moret autor del llibre *La memòria d'Ararat*, publicada a l'*Ara*, provo-

caria una carta de protesta al diari del Consolat de Turquia a Barcelona, que tampoc entomaria gens bé l'article "El crim que inspirà Hitler" del professor Joan B. Culla, publicat al cap d'uns dies. Però l'episodi més dens de la diplomàcia turca a Barcelona seria escenificat el 13 d'abril al Col·legi de Periodistes durant la presentació del actes sobre els 100 anys del genocidi. Un funcionari turc adscrit al consolat va exigir llegir un nota oficial que, com calia esperar, negava el Genocidi. Des de la taula vam accedir a donar-li uns minuts perquè s'expressés lliurement. El diplomàtic turc només parlava anglès, i es donà el fet que l'ajuda per fer-se entendre la hi dispensaria amablement una professora armènia, intèrpret d'ofici, que el va traduir al català. Acabada la intervenció, el representant del consolat va voler continuar parlant sobre la "infàmia" de l'extermini, mentre des de la taula li demanàvem, sisplau, que ens permetés continuar l'acte com estava previst. L'home acabaria perdent els papers –igual com li va passar a Erdogan amb el Vaticà– i se'l va haver de fer callar, alhora que se li advertia que se'l podria fer fora. El funcionari es va aixecar i va sortir de la sala visiblement alterat. I és que la negació no s'improvisa sinó que està incorporada a l'imaginari nacional, forma part de la ideologia d'Estat. Fa cent anys, a més d'un milió i mig d'armenis els van prendre la vida, i durant un segle els han robat també la mort. Neguen que t'hagin matat i fins i tot neguen que hagin existit. La negació no és una estratègia per ocultar l'extermini sinó que en forma part: n'és, de fet, la fase final.

Periodista